

ශ්‍රී. බු. ව. 2560 ක්වූ බිහර මස කලාපය, රා. ව. 2016 ක් වූ සැප්තැම්බර් මස 16 වන දින ඹාතර, ශ්‍රී සුදර්ශ විභාගනන නියෝජ්‍ය පරිවෙනාධිපති දෙවනුවර, කපුගම ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍යපාද කපුගම සුගතසාර ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසිනි.

ණමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස !!!

අමාතා පුතනික භය හඳුනාගෙන සසර භය නැති කර ගනිමු.

(අංගුත්තර නිකාය නික නිපාතය ඇසුරිනි)

ගරු සවාමීන් වහන්ස, පින්වත්නි

“නිණිමානි හිකඛවෙ අමාතා පුතනිකානි භයානි. කතමානි තිණි ජරා භයං ව්‍යාධිභයං, මරණ භයං”

මහණෙහි අමාතා පුතනික භය තුනකි. ජරාව, ලෙඩවීම සහ මරණයයි.

අද බිහර පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයයි. උපසම්පද හිකූන් වහන්සේලා ඇසළ පෝය දිනයෙහි පොහොය කර්ම කොට පසුද සිට සවකීය ආරාමවල වස්වසා වැඩ සිටින වස්කාරය තුළ එළඹෙන ඉතා වැදගත් පොහොය දිනයකි. හිකූන්වහන්සේලා වෙනදට වඩා ශාසනික වත් පිළිවෙත්වල යෙදෙමින් කටයුතුකරන වස්කාරය තුළ ගිහි දයක දැයිකාවන්ද ශාසනික වත් පිළිවෙත් පුරමින් තම සසර භය නැතිකරගැනීමට යොදාගන්නා කාලපරිච්ඡේදයකි.

බුදුරජානන්වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයෙහි කිඹුල්වත් පුරයෙහි නිග්‍රෝධාරාමයෙහි වැඩවසන සමයක මහාපුජාපතී ගෝතමී දේවිය බුදුන්වහන්සේ වෙත පැමිණ වැද එකත්පස්ව හිඳ කාන්තාවන්ට පැවිදි ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියාය. තථාගතයන්වහන්සේ තෙවරක්ම එම ඉල්ලීම ප්‍රතිකේෂ කළ සේක. ඉක්බිති බුදුරජුන් කිඹුල්වත්පුර නුවරින් නික්ම විශාලා මහනුවර කුටාගාර ශාලාව වෙත වැඩම කළ සේක. මහා පුජාපතී ගෝතමී දේවිය රෝහිණී නදීතීරයෙහිදී පැවිදි වූ කුමාරවරු පන්සිය දෙනාගේ භාර්යාවරුන් පන්සිය දෙනා සමග කෙස් කපා කසාවත් හැඳගෙන යොදුන් පනස් එකක් පමණ දීර්ඝ මාර්ගයෙහි පා

ගමනින් අවුත් කුටාගාර ශාලාව වෙත පැමිණ අනඳ හිමියන්ගේ මග පෙන්වීම අනුව බුදුන්වහන්සේගෙන් පැවිද්ද ඉල්ලා සිටියාය. අනඳ හිමියන් තටාගතයන් වහන්සේට මේ බව සැලකළ විට තමන්ගේ සුළු මවගේ ඉල්ලීම ඉටු කරමින් දේශනා කළේ අන්ටගරුධර්ම පිළිගෙන ක්‍රියා කරන්නේ නම් පැවිද්ද ලැබෙන බවයි. අනඳ හිමියන් මේ බව මහාපුජාපති ගෝතමී දේවියට ප්‍රකාශ කළ විට ඇය කියා සිටියේ “ආනන්ද සවාමීනි, යම්සේ අලංකාරයට කැමති තරුණ ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් ජලස්නානය කොට සමන්මල් දමක් ලදින් දෙ අතින් පිළිගෙන සන්තෝෂයෙන් සිරසෙහි තබා ගනීද එසේම මම භාග්‍යවතුන්වහන්සේ වදාළ ගරුධර්ම අට පිළිගනිමි”. ඒ පිළිගැනීමත් සමග පුජාපති ගෝතමී දේවිය ප්‍රධාන 500ක් කාන්තාවන්ට විමුක්තිය උදාකර ගැනීම සඳහා පැවිද්ද ලැබුනේ අද වගේ බිහර පුර පසළොස්වක පොහොය දිනයකය. එසේ පැවිදි වූ කාන්තාවන් ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණවලින් නිදහස්වී විමුක්තිය ලබාගත් ආකාරය ටේරි අපදානයෙන්, ටේරි ගාථා පාලියෙන් සඳහන් වේ.

එවැනි උතුම් පොහොය දිනයක මෙම ධර්ම පත්‍රිකාවෙන් අප බලාපොරොත්තු වන්නේ අමාතා පුතතික භය හඳුනාගෙන සසර භය නැතිකර ගැනීමටයි. අංගුතතර නිකායේ තික නිපාතයෙහි අමාතා පුතතික භය යනුවෙන් භය තුනක් සඳහන්වේ. එම සූත්‍රයට නමක් නැත. ඇත්තේ අංකයක් පමණි. අපේ පහසුව සඳහා සූත්‍රයෙහි සඳහන් අන්තර්ගතය ගැන සිතා “අමාතා පුතතික භය” සූත්‍රය යනුවෙන් යොදා ගත්තාට වරදක් නැත.

මෙම සූත්‍රයෙහි සඳහන් භය තුන වන්නේ ජරාව, ලෙඩ වීම සහ මරණයයි. අපේ දෙමාපියන් මේ භය තුනට පත්වනවාට දරුවන් හැටියට අපේ කැමත්තක් නැත. අප අකමැති උනාට ඒ භය තුනෙන් අපේ දෙමාපියන් නිදහස් කර ගැනීමට අපිට හැකියාවක් නැත. දෙමාපියන් ජීවත්ව ඉන්නා අවස්ථාවල තම දරුවන් මේ භය තුනට පත්විය හැක. ඒ දෙමාපියන් ඊට අකමැති උනත් තම දරුවන් ඒ භය තුනෙන් නිදහස් කර ගැනීමට නොහැකිය. මේ නිසා භය තුන අමාතා පුතතික භය යනුවෙන් සඳහන් කර ඇත. මේ කාරණය මෙම සූත්‍රය සඳහන් කරන්නේ මෙසේය.

“න භික්ඛවෙ මාතා පුතතං ජීරමානං එවං ලහති. අහං ජීරාමි. මා මෙ පුතෙතා ජීරති. පුතෙතා වා පන මාතරං ජීරමානං න එවං ලහති අහං ජීරාමි මා මෙ මාතා ජීරති”

“මහණෙනි, මවක් තම පුතා දිරන බව දැක මෙසේ කියයි. මගේ පුතා ජරාවට පත්වන්න එපා. මා ජරාවට පත්වේවා. පුතෙක් තම මෑණියන් ජරාවට පත්වන විට මෙසේ සිතයි. මම ජරාවට පත්වේවා. මගේ මෑණියන් ජරාවට පත් නොවේවා. මෙසේ සිතීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. ඉතිරි භය දෙක ගැනමද ඉහත කී ආකාරයට සඳහන් වී ඇත.

මෙම සූත්‍රයෙහි පුද්ගලයින් දෙදෙනෙක් ගැන සඳහන් වේ. “අසසුතවා පුට්ඨපජනො - සුතවා අරිය සාවකො” යනු එම දෙදෙනාය. කරුණු අවබෝධයක් නැති කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයා අශ්‍රැතවත් පාටිග්ජන වශයෙන් දැක්වයි. කරුණු මනාව අවබෝධ කරගත් කෙලෙස් නැති පුද්ගලයා ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවක වශයෙන් දැක්වේ. මේ සඳහම් පණිවිඩය ලියන මා ඇතුළු කෙලෙස් සහිත සියලු පුද්ගලයින් අශ්‍රැතවත් පාටිග්ජන වචනයෙන් හැඳින්වේ.

මේ සූත්‍රයෙහි ඉහත සඳහන් භය තුන එසේ සඳහන් කරන්නේ බුදුන්වහන්සේය. නමුත් එද පීචත් වූ කරුණු අවබෝධයක් නැති අය අමාතා පුතතික භය යනුවෙන් සඳහන් කළේ වෙනත් කරුණු තුනකි. ඒ කරුණු තුන පහත දැක්වමි.

1. මහා ගින්නක් හටගනී. එමගින් ගම් නියම් ගම් ජනපද සියල්ලම පිලිස්සී යයි. එවිට දෙමාපියෝ මෙසේ ප්‍රකාශකරති. මේ ගින්නෙන් අපට කරදරයක් උනාට කම් නැත. අපේ දරුවන්ට නම් කරදරයක් නොවේවා. දරුවෝ මෙසේ සිතති. මේ ගින්නෙන් අපට කරදරයක් උනාට කම් නැත. අපේ දෙමාපියන්ට කරදරයක් නොවේවා. මෙසේ දෙපක්‍ෂයම සිතුවාට ඒ දෙමාපියන්ටවත් දරුවන්ටවත් ගින්නෙන් බේරී සිටීමට නොහැක. එය අමාතා පුතතික භයකි. (මහා අගගිඩාහො)

2. මහා වර්ෂාවක් ඇතිවී ගංගා, ඇල දොළ උතුරා ගොස් ගම් නියම් ගම් නගර ජලයෙන් යටවී යයි. එවිට දෙමාපියෝ මෙසේ ප්‍රකාශ කරති. මේ ජලයෙන් අපට කරදරයක් උනාට කම් නැත. අපේ දරුවන්ට නම් කරදරයක් නොවේවා. දරුවෝ මෙසේ සිතති. මේ ජලයෙන් අපට කරදරයක් උනාට කම් නැත. අපේ දෙමාපියන්ට කරදරයක් නොවේවා. මෙසේ දෙපක්‍ෂයම සිතුවාට ඒ කරදරයෙන් දෙමාපියන්ටවත් දරුවන්ට වත් බේරී සිටීමට නොහැක. එය අමාතා පුතතික භයකි. (මහා උදකවාහකො)

3. සමාජයෙහි මහා සොර බියක් ඇති වෙයි. ගම් නියම්ගම් ජනපද වාසීහු සොරුන්ගෙන් බේරීමට ගම් අතහැරදමා යති. එවිට දෙමාපියෝ මෙසේ ප්‍රකාශ කරති. මේ සොර බියෙන් අපට කරදරයක් උනාට කම් නැත. අපේ දරුවන්ට කරදරයක් නොවේවා. දරුවෝ මෙසේ සිතති. මේ සොර බියෙන් අපට කරදරයක් උනාට කම් නැත. අපේ දෙමාපියන්ට කරදරයක් නොවේවා. මෙසේ දෙපක්‍ෂයම සිතුවාට ඒ කරදරයෙන් දෙමාපියන්ටත් දරුවන්ටත් බේරී සිටීමට නොහැක. එය අමාතා පුතතික භයකි. (අටච්ඡංකොපො)

කරුණු අවබෝධයක් නැති කෙලෙස් සහිත පුද්ගලයා මෙසේ අමාතා පුතතික භය පිළිබඳව නිර්වචනය කළත් එය දෝෂ සහිතය. අශ්‍රැතවත් පාටිග්ජනයා මෙසේ ප්‍රකාශ කළත් ඉහතකී භයවලින් නම් බේරී සිටීමට බොහෝවිට පුලුවන. ජාතක පොතේ එන වට්ටක ජාතකය මීට හොඳ නිදසුනකි. ලැවි ගින්නක් නිසා කැලෑව ගිනි ගනිද්දී සියලු සතුන් පියාසර

කර යද්දී වටපැටියාගේ දෙමාපියන් සිතුවේ කුමක්ද? අපේ අප නම් මේ ගින්නෙන් පිළිස්සී ගියාට කම් නැත. අපේ පුතාට එවැනි කරදරයක් නොවේවා. බෝසන් වටපැටියාද හිතන්නට ඇත්තේ මා නම් මේ ගින්නෙන් පිළිස්සී ගියාට කම් නැත. මගේ දෙමාපියන්ට කරදරයක් නොවේවා. අන්තිමේදී වටපැටියාගේ සත්‍යක්‍රියා බලයෙන් හෙවත් ධර්ම ශක්තියෙන් ගින්න නිවා දැමිය හැකි විය. මෙසේ ජලයෙන් සොර සතුරන්ගෙන් වන කරදරයකදී උවත් අප විසින් ගොඩනගාගත් ධර්ම ශක්තියක් වෙනම් ඒ හයවලින් නිදහස් විය හැක. අශ්‍රැතවත් පෘථිවිජනියා ප්‍රකාශ කරන අමාතා පුතතික හය තුන දෝෂ සහිතයයි සිහිපත් කළේ ඒ නිසාය.

බුදුරජානන් වහන්සේගේ දේශණාය සවකධාතය. ඒ නිසා එය කවරෙකුටවත් වෙනස් කළ නොහැක. ඒ අනුව තථාගතයන් වහන්සේ දේශනා කළ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ යන හය තුනම අමාතා පුතතික හය හැටියට දැක්විය හැකිය. මේ හය තුනටම අප කවිරුවත් කැමති නැත. අප කොතරම් අකමැති උවත් ඒ හයවලින් නිදහස්වීමට අපට බැරිය. නමුත් කරුණු අවබෝධයක් නැති අශ්‍රැතවත් පෘථිවිජනියන් මේ හය තුන ගැන හරි අවබෝධයක් නොමැති කම නිසා විපරිත දෘෂ්ටිවලට පත්වී සිටිනු දැකිය හැක. මේ හය තුන නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමද මෙහි ප්‍රධාන අරමුණක් වේ. අශ්‍රැතවත් පෘථිවිජන පුද්ගලයා මේ හය තුනටම අකමැතිය. ඒ ගැන මජ්ඣම නිකායේ සවච විභංග සූත්‍රයෙහි සඳහන් කර ඇත. එම සූත්‍රයෙහි දුක ගැන විස්තර කරන තැන අප කැමති දේ අපට නොලැබීම දුකක් හැටියට විස්තර කරයි. “යමපිවජං නලහති තමපි දුකබං” යනුවෙන් ඒ බව සඳහන් වේ. මෙහි අප කැමති දේ යනු ගෙවල් දොරවල්, යාන වාහන, මිල මුදල් ආදී භෞතික සම්පත් නොවේ. අපි කවුරුවත් ජරාවට, ලෙඩවීමට සහ මරණයට කැමති නොවෙමු. ඒ අකමැති දේ අපට පැමිණීම දුකක් හැටියට මෙහි සඳහන් කර ඇත.

මෙම හය තුන ගැන විස්තර කරන විට මම නැමති පුද්ගලයා ඉදිරියට ගත යුතුයි. ජරාව යනු දිරා යාම බව අපි දනිමු. නමුත් මෙහිදී ගත යුත්තේ මගේ දිරායාම යනුවෙනි. මගේ යයි කිව හැකි අයෙකුගේ දිරා යාමද මට දුකකි. අපේ දෙමාපියන් ජරාවට පත්වන්න එපා යනුවෙන් අප කියන්නේ ඒ නිසාය. ඊට තුළ වෙනත් දෙමාපියන් සිටිති. ඔවුන්ද ජරාවට පත්වේ. නමුත් අපිට ඒ ගැන දුකක් නැත. ඊට හේතුව මගේ නොවීමයි.

ව්‍යාධියද දුකක් වන්නේ මමභවය මතයි. මගේ ලෙඩවීම මට දුකකි. මගේ යයි කිවහැකි අයෙකුගේ ලෙඩවීමද මට දුකකි. අපේ දෙමාපියන් ලෙඩ වෙන්න එපා කියන්නේ ඒ නිසාය. අපේ නොවන දෙමාපියන් කොතරම් ලෙඩවී සිටීද? අපි ඒ ගැන දුක් නොවෙමු. මගේ කෙනෙක් ලෙඩ වී ඇතැයි කී විට අපේ මුල්ම ප්‍රශ්නය වන්නේ කුමන රෝහලේද කියායි. අසවල් රෝහලේ යයි කීවිට ඊළඟ ප්‍රශ්නය වන්නේ කිනම් වාට්ටුවේද කියායි. වාට්ටු අංකය කී විට අසන්නේ කිනම් ඇඳේ ද කියායි. එම රෝහලේ කොතරම් රෝගීන් සිටීද? ඔවුන්ගෙන් අපට වැඩක් නැත. අපේ ලෙඩා සිටින වාට්ටුවේ කොතරම් රෝගීන් සිටීද? ඒ අයගෙන්ද අපට වැඩක් නැත. මට අවශ්‍ය කරන්නේ මගේ ලෙඩා සිටින ඇඳය. මගේ ලෙඩා බැලීමට යන විට ජීවිතයත් මරණයත් අතර සටන් කරන රෝගීන් පසුකර ගෙන යමි. ඒ කිසි කෙනෙක් ගැන

මට දුකක් නැත. මගේ නොවන බැවිනි. අපේ ලෙඩාට ඒ තරම් බරපතල රෝගයක් නැත. නමුත් මම දුක් වන්නේ මගේ රෝගියා ගැනයි. මේ අනුව ව්‍යාධිය දුකක් වන්නේ මමත්වය මත බව තේරුම්ගත යුතුයි. මමත්වය නැති තැන රෝග භය දුකක් නොවේ.

මරණයද දුකක් වන්නේ මමත්වය මතයි. මගේ මරණය මට දුකකි. මගේ යයි කිවහැකි අයෙකුගේ මරණයද මට දුකකි. අපේ දෙමාපියන්ට මරණය ලං නොවේවායි ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ ඒ නිසාය. නැත්නම් රටේ එක දිනකට කොතරම් දෙමාපියන් මරණයට පත්වේද? අපට ඒ ගැන දුකක් නැත. මරණයක් ගෙන යන විට පෙට්ටිය ලැගින්නම යන අයට මහ වේදනාවකි. සමහරු සිහිනැතිව වැටේ. නමුත් එම මරණය ගෙන යන පෙරහැරේ අන්තිමට යන අය සිනාසෙති. උසුළු විසුළු කරති. මීට හේතුව මගේ කමයි. පෙට්ටිය ලැගින්නම යන්නේ මගේ කම වැඩි අයයි. අන්තිමට යන්නේ මගේ කම අඩු අයයි. මෙයින්ද තේරුම්ගත යුත්තේ මගේ කම නැති තැන මරණය දුකක් නොවන බවයි.

මේ වස් කාලය තුළ ගිහි පැවිදි අප කාගේත් යුතුකම විය යුත්තේ හැකි ඉක්මනින් ජරාව, ලෙඩවීම, මරණය යන මේ භයවලින් නිදහස්ව සසර ගමන නතර කිරීමයි. ඒ සඳහා අවශ්‍ය වැඩ පිළිවෙල මෙම සූත්‍රයේම සඳහන් කර ඇත. එම ප්‍රතිපදාව නම් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයයි. සම්මා දිට්ඨියෙන් පටන්ගෙන සම්මා සමාධියෙන් කෙළවර වන ආර්ය මාර්ගයෙහි අවංකව ගමන්කළ හොත් මමත්වය නැති කොට ඉහතකි භයවලින් නිදහස්විය හැක. මෙම ආර්ය මාර්ගයෙහි කිසිම තැනක පුද පූජා ගැන සඳහන් වී නැත. නමුත් අද බෞද්ධ සමාජය බොහෝ දුරට පෙළඹී ඇත්තේ පුදසත්කාර වලටයි. පරිත්‍යාග කරන්නා එපා කියා මෙයින් අදහස් නොකරමි. ඒ හැම පරිත්‍යාගයක්ම මගේ කම නැතිකර ගැනීම සඳහා යොදාගත යුතුයි. පරිත්‍යාගකොට පස්කම් සැපත ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ කුමටද? මම නැමති පුද්ගලයා සතුටු කිරීමටයි. පරිත්‍යාගකොට දිව්‍ය ලෝකවල සැප සම්පත් ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ කුමටද? මම නැමති පුද්ගලයා ඊළඟ භවයේදීත් සතුටු කරලීම සඳහායි. ගුණධර්ම සාරධර්ම අවශ්‍ය නැත. පරලොවක්ද නැත. ඇත්තේ මේ ලෝකය පමණි. ඒ නිසා මේ ලෝකය තුළ මම නැමති පුද්ගලයා කෙසේ හෝ සතුටු කළ යුතුයි. කාම, භව, විභව වශයෙන් තෙවැනැස්වන තෘෂ්ණාවෙන් කෙරෙන්නේ මම නැමති පුද්ගලයා සතුටු කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළකි. එසේ කටයුතු කරන අයට ජරාව, ලෙඩවීම සහ මරණය යනු අප්‍රිය අත්දැකීම්ය. ඒ නිසා විවිධ පූජාවන් පවත්වමින් කරන්නේ කුමක්ද? මට ජරාව, ලෙඩවීම සහ මරණය නොලැබේවා. දිගාසිරි ලැබේවා. දිගාසිරි ලැබෙන්නේ කුමටද? මම නැමති පුද්ගලයා හැකි හැම අයුරකින්ම සතුටු කර ලීමටයි.

මේ සඳහන් කළ සියලු කරුණු නුවනින් සලකා බලා මේ උද වූ වස්කාලය තුළ සසර දික් වන. මමත්වය ජනිත වන කටයුතු වලින් ඇත්වී සසර කෙටිකරගෙන මමත්වයෙන් නිදහස්වීමට වගබලා ගත යුතුයි. මමත්වය වර්ධනය වන පුදසත්කාර පැතිවලට යොමු නොවී මමත්වය මර්ධනය කරන ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය දෙසට යොමුවිය යුතුයි. එවිට අමාතා පුතනික භය හඳුනාගෙන සසර භය නැතිකරගත හැක.

තෙරුවන් සරණයි... !